

Opis założeń do projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry Opawskie PLH160007

Obszar Natura 2000 Góry Opawskie PLH160007 to najdalej na wschód wysunięta część Sudetów Wschodnich zapadająca się w obniżenie Bramy Morawskiej. Najwyżej wyniesiony fragment - Biskupia Kopa - 889 m n.p.m., najniżej - dolina Białej Głuchołaskiej - 270 m n.p.m. Obszar ma charakter wyspowych masywów górskich o deniwelacjach kilkuset metrów wynurzonych z osadów trzeciorzędowych i czwartorzędowych. Są one zbudowane z silnie pofałdowanych, staropaleozoicznych łupków metamorficznych i szarogłazów, miejscami występują proterozoiczne paragnejsy. Skąły lokalnie tworzą strome zespoły skałkowe z urwiskami. Masywy górskie rozdzielone są głębokimi dolinami rzecznyymi i przełomami. Wśród obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych dominują lasy, w większości kwaśne dąbrowy i buczyny, a w dolinach rzek i potoków łągi. Na obszarach nieleśnych występują ekstensywnie użytkowane łąki. Obszar jest jedyną w Sudetach ostoją kumaka górskiego oraz ważną ostoją podkowca małego. Powierzchnia obszaru wynosi 5520,87 ha.

Wyszczególnienie przedmiotów ochrony obszaru.

Zgodnie z informacją zawartą w standardowym formularzu danych, za przedmioty ochrony obszaru uznaje się sześć (6) siedlisk przyrodniczych:

- Ściany skalne i urwiska krzemianowe ze zbiorowiskami z *Androsacion vandellii* – kod siedliska 8220,
- Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*) – kod siedliska 9110,
- Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) – kod siedliska 9170,
- Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*) – kod siedliska 9180,
- Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*) – kod siedliska 9190
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe – kod siedliska 91E0, a także siedem (7) gatunków zwierząt:
 - Minóg strumieniowy *Lampetra Planeri* – kod gatunku 1096
 - Kumak górski *Bombina variegata* – kod gatunku 1188,
 - Podkowiec mały *Rhinolophus hipposideros* - kod gatunku 1303,
 - Nocek orzęsiony *Myotis emarginatus* – kod gatunku 1321,
 - Nocek duży *Myotis myotis* – kod gatunku 1324,
 - Modraszek telejus *Phengaris teleius* – kod gatunku 6177,
 - Modraszek nausitous *Phengaris nausithous* – kod gatunku 6179,
- oraz jeden (1) gatunek roślin:
 - widłoząb zielony *Dicranum viride* - kod gatunku 1381.

Lista przedmiotów ochrony obszaru może ulec weryfikacji w toku prac nad projektem planu zadań ochronnych.

Co to jest projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (PZO), podstawy prawne, cele oraz sposób, w jaki będzie powstawał i jakie będzie wywoływał skutki.

Plan zadań ochronnych (PZO) sporządza się na okres 10 lat. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 8 maja 2012 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Góry Opawskie PLH160007 (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 667, z późn. zm.) obowiązuje do 25 maja 2022 r., w związku z czym zachodzi konieczność podjęcia prac nad projektem kolejnego dokumentu. Podstawą prawną dla opracowania projektu PZO jest art. 28 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, z późn. zm.), a tryb sporządzania określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.).

Ustanowiony, w oparciu o przygotowany projekt, PZO jest narzędziem do skutecznej ochrony obszaru Natura 2000, w szczególności gatunków i siedlisk, dla ochrony których wyznaczono ten obszar Natura 2000. Podstawowym celem opracowania projektu PZO jest kontynuowanie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony walorów obszaru Natura 2000, czyli zapewnienie, że gatunki i siedliska, dla ochrony których wyznaczono obszar, nie zostaną utracone, a stan ich ochrony nie pogorszy się. W tym celu konieczne jest:

- zebranie, zweryfikowanie, przeanalizowanie i wykorzystanie istniejących informacji o obszarze Natura 2000;
- ustalenie, jakiej wiedzy i informacji brakuje, następnie zaplanowanie i zorganizowanie jej zebrania/uzupełnienia;
- uzupełnienie podstawowych informacji (w zakresie niezbędnym do oceny, jaki jest stan przedmiotów ochrony i czy wymaga on pilnych działań);
- określenie działań ochronnych, które trzeba jak najszybciej podjąć;
- rozstrzygnięcie, czy i kiedy należy dla obszaru lub jego części opracować gruntowny plan ochrony.

Projekt PZO sporządza się na bazie wiedzy o obszarze Natura 2000 jaka jest dostępna i jaką uda się uzyskać podczas procesu planowania. W ramach tego procesu przeprowadza się prace terenowe w takim zakresie, jaki jest potrzebny do zaplanowania ochrony.

PZO jest dokumentem posiadający status aktu prawa miejscowego wydanego w formie zarządzenia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Sporządzenie projektu PZO obejmuje:

- opisanie granic obszaru w formie wektorowej warstwy informacyjnej,
- zgromadzenie, zweryfikowanie i uzupełnienie informacji o obszarze i przedmiotach ochrony,
- ocenę stanu ochrony przedmiotów ochrony,
- ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony,
- ustalenie celów działań ochronnych,
- określenie działań ochronnych wynikających z ustalonych celów, w tym z zakresu ochrony czynnej, monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych,
- określenie – jeżeli zasadne – koniecznych zmian do obowiązujących dokumentów planistycznych, w tym do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ponieważ żaden z rezerwatów przyrody znajdujących się w granicach obszaru Natura 2000 Góry Opawskie nie posiada planu ochrony zawierającego zakres PZO, nie zachodzą przesłanki do wyłączenia jakiegokolwiek części obszaru z prac nad PZO wynikające z art. 28 ust. 11 pkt. 2 ustawy o ochronie przyrody – dlatego też przygotowywany dokument będzie obejmował cały obszar Natura 2000 o powierzchni 5520,87 ha.

Informacja o spotkaniach dyskusyjnych.

W ramach prac nad projektem PZO dla obszaru Natura 2000 Góry Opawskie PLH160007, zaplanowano zorganizowanie trzech spotkań dyskusyjnych, które odbędą się w formie spotkań zdalnych. Do udziału w nich zaproszone zostaną przede wszystkim zainteresowane uczestniczeniem w pracach nad projektem osoby i podmioty prowadzące działalność w obrębie siedlisk, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000, a także przedstawiciele organizacji, instytucji i osób mogących swoją wiedzą lub zaangażowaniem wspomóc proces planowania, a docelowo także wdrażania planu.

Osoby i podmioty skupione będą, na czas przygotowania projektu planu, w tak zwanym Zespole Lokalnej Współpracy (ZLW). Zakłada się poniższy harmonogram spotkań:

- I spotkanie (25 maj 2021 r.) – przedstawienie obszaru i przebiegu jego granic, zaprezentowanie dotychczas zgromadzonych informacji o przedmiotach ochrony oraz propozycji uzupełniających tę wiedzę,
- II spotkanie (23 lipca 2021 r.) i III spotkanie (6 sierpnia 2021 r.) – prezentacja eksperckiej oceny stanu zachowania przedmiotów ochrony, zidentyfikowanych zagrożeń oraz omówienie proponowanych celów działań ochronnych oraz dyskusja nad: propozycjami działań ochronnych, potrzebą sporządzenia planu ochrony i koniecznością ustalenia wskazań do dokumentów planistycznych oraz przedstawienie projektu zarządzenia i zmian do standardowego formularza danych.

Informacja o możliwości i sposobie zapoznawania się ze stanem prac nad projektem Planu, a także zgłaszania uwag oraz wniosków podczas procesu planistycznego.

Aby zapewnić udział wszystkich zainteresowanych w tworzeniu dokumentu, informacje o przebiegu prac nad projektem planu zadań ochronnych oraz wypracowany projekt planu zostaną zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Opolu <http://opole.rdos.gov.pl/plany-zadan-ochronnych>.

Ostateczna wersja projektu planu zostanie podana do publicznej wiadomości i poddana procesowi konsultacji społecznych zgodnie z zapisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247).